

Univers Pedagogic

Nr. 10 (846),
9 martie 2023

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

110 titluri noi de manuale vor ajunge în școli până la 1 septembrie 2024

Până la 1 septembrie 2024, elevii din învățământul primar, gimnazial și liceal vor învăța în baza unor manuale noi, care să corespundă cu curricula școlare, modificate în anul 2018. Prima tranșă de manuale - 43 de titluri noi, vor ajunge în școli până la începutul anului de studii 2023-2024, celelalte 67 de titluri urmând să fie editate până la 2 septembrie 2024.

Cerințele specifice procedurii de achiziție a manualelor școlare au fost discutate la Ministerul

Educației în cadrul unei ședințe cu reprezentanții editurilor interesate. Participanții au discutat despre cerințele generale față de proiectele de manuale, specificațiile tehnice, criteriile privind eligibilitatea operatorilor economici, factorii de evaluare, termenele de realizare și alte aspecte.

Ministrul Educației și Cercetării, Anatolie Topală, a solicitat reprezentanților editurilor implicarea celor mai experimentate și calificate cadre didactice în pregătirea proiectelor de manuale care să corespundă rigorilor în domeniu, dar și așteptărilor elevilor și cadrelor didactice.

„Procedura este realizată conform unui nou Regulament cu vi-

re la selectarea și achiziția manualelor școlare, care perfecționează cadrul normativ privind asigurarea cu manuale școlare și suporturi didactice necesare în învățământul general, prin implementarea unor criterii de evaluare care să permită elaborarea și evaluarea corectă a unor manuale moderne”, a menționat ministrul.

Licitația pentru manualele care vor ajunge în școli în 2024 va fi anunțată în perioada imediat următoare, urmând să fie achiziționate 67 de titluri de manuale școlare, dintre care 52 de titluri pentru învățământul primar și cel gimnazial și 15 titluri pentru învățământul liceal.

Mesaj de felicitare

*Dragi colege,
doamne și domnișoare
din domeniul Educației,*

cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii, 8 Martie, Vă adresăm sincerele noastre felicitări și urări de bine, sănătate și noi împliniri profesionale și personale.

Fie ca spiritul și bucuria acestei sărbători să Vă însoțească oricând și pretutindeni, iar primăvara care a sosit să vă inunde sufletul cu aroma și culorile tuturor florilor sale.

Vă exprimăm întreaga noastră recunoștință pentru înțelepciunea și răbdarea cu care călăuziți pașii noii generații pe calea vieții și a cunoștințelor, pentru speranța ce o insuflați tuturor că, prin eforturi comune, ziua de mâine va fi mai bună.

Timpurile pe care le trăim pun la grea încercare feminitatea, blândețea și gingășia Dumneavoastră, de aceea Vă dorim încredere și putere de rezistență, pentru a simți cât mai puțin povara tuturor grijilor ce le purtați pe umeri.

În această zi, ca și în toate celelalte zile ale anului, să fiți înconjurate de dragostea și respectul celor din jur, fiindcă fiecare dintre Dvs. este unică și specială!

8 Martie Fericit!

Continuă campania de abonare pentru anul 2023

Dragi cititori, grăbiți-vă să perfectăți abonamentul anual la săptămânalul „Univers Pedagogic Pro”!

Echipa redacțională vă mulțumește pentru încrederea oferită și vă invită să rămâneți cititori fideli ai UPP și în anul 2023. În

schimb, promitem să vă aducem pe masă cea mai utilă și veridică informație.

Amintim, Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” pune la dispoziție serviciul de abonare online, deci vă puteți abona chiar acum accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>

Ministerul Educației și Cercetării elaborează o nouă Lege a sportului

Ministerul Educației și Cercetării a organizat prima ședință a grupului de lucru pentru elaborarea proiectului Legii cu privire la educația fizică și sport, cu participarea reprezentanților din domeniile de competențe: federații sportive, școli sportive, Comitetul Național Olimpic și Sportiv, Comitetul Național Paralimpic, Centrul Sportiv de Pregătire a Loturilor Naționale, Agenția Națională Antidoping, Comisia parlamentară educație, cultură, cercetare, tineret, sport și mass-media, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Camera de Comerț și Industrie din Republica Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmaceutică „Nicolae Testemițanu”, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, Centrul de Medicină Sportivă „ATLETMED”, Federația Sportului Școlar, Federația Moldovenească a Sportului Studentesc și Veteranii Sportului.

Ministrul Anatolie Topală a vorbit despre necesitatea dezvoltării sportului național, menționând că aceasta se poate realiza doar în baza unor politici naționale judicioase și implicarea tuturor părților interesate.

În acest sens, ministrul a invitat reprezentanții grupului de lucru și președinții federațiilor sportive naționale să participe la formularea propunerilor pentru elaborarea proiectului de lege, astfel ca docu-

mentul să producă impact pozitiv pe termen lung.

În cadrul discuțiilor s-a propus ca grupul de lucru să examineze practicile internaționale în domeniul educației fizice și a sportului, să solicite propunerile autorităților administrației publice, federațiilor sportive naționale, Agenției Naționale Antidoping, Comitetului Național Olimpic și Sportiv și Comitetului Paralimpic din Republica Moldova.

Proiectul „Junior Club”, lansat la Academia „Ștefan cel Mare”

Proiectul Academia „Junior Club” și Cursul integrat de dezvoltare personală și cognitiv-aplicativă „Itinerarul siguranței” au fost lansate în data de 2 martie curent la Academia „Ștefan cel Mare”, fiind destinate elevilor instituțiilor de învățământ general.

Cursul în cauză se axează pe abordarea aspectelor cu privire la problemele existente în societatea contemporană, oferind soluții fiabile, prin prisma experienței și competențelor profesionale ale pedagogilor și specialiștilor din diverse domenii de activitate. Acesta include tematica specificului instituțiilor din sistemul Ministerului Afacerilor In-

terne (MAI), întru consolidarea încrederii în spațiul social. Astfel, partenerii de proiect, angajații și formatorii delegați, împreună cu colegii de la academia de poliție vor avea posibilitatea să împărtășească elevilor informații, cunoștințe și aptitudini menite să asigure creșterea tinerei generații într-un mediu protejat.

Proiectul a demarat prin desfășurarea Cursului integrat de dezvoltare personală și cognitiv-aplicativă „Itinerarul siguranței”, fiind susținut de conducerea MAI și lansat prin ordinul Academiei „Ștefan cel Mare”. Activitățile din cadrul Academiei „Junior Club” vor fi pilotate în perioada martie-mai curent, după care va urma implementarea propriu-zisă, pentru o durată nedeterminată de timp.

B. Iu.

UE: Ore de nutriție pentru copiii claselor I

Elevii ai claselor I din 88 de instituții de învățământ din țară vor avea ore de nutriție, acestea desfășurându-se în cadrul studiului COSI - inițiativa Organizației Mondiale a Sănătății privind supravegherea obezității în copilărie, cu suportul financiar al Uniunii Europene.

Astfel, 12 echipe de specialiști din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” se vor deplasa la școli pentru a aprecia dezvoltarea fizică a copiilor și a evalua prin chestionare mediul alimentar școlar, precum și deprinderile alimentare din familie. De asemenea, ei vor preda ore de nutriție la peste 4300 de copii, care în acest mod vor însuși principiile unei alimentații echilibrate și cele ce țin de activitatea fizică sănătoasă.

Reporter UPP

Ion Creangă sau despre purtătorul de har al cuvântului

De ziua spiritului tutelar al universității, la cei 186 de ani de la naștere, Ion Creangă a fost comemorat la modul profund al creației sale autentice, în litera și spiritul ei inconfundabil.

Studentii și cadrele științifico-didactice ale Facultății de Filologie și Istorie au demarat șirul valoric al evocărilor în preajma prezenței simbolice a scriitorului de pe Aleea Clasicilor, acolo unde, la inițiativa Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, a fost inaugurată ediția a XIII-ea a Festivalului Național „ZILELE CREANGĂ”.

Moderând evenimentele, profesorul Adrian GHICOV a transmis

Un mărtisor și o rază de soare

În fiecare an, la începutul lunii martie, indiferent dacă î afară e soare, ploaie, sau ninge, conform tradiției, în sălile de clasă și peste tot în Republica Moldova se sărbătorește sosirea primăverii și apar mărtisoare. Aceste amulete obținute prin răsucirea a două fire, alb și roșu, care ne protejează de cele rele și anunță venirea primăverii, sunt ca un ritual de purificare pentru moldoveni.

Cu gândul la primăvară, îndrăgostiți de frumos și dornici de a alunga frigul rece al iernii, elevii Gimnaziului Balasinești au desfășurat Festivalul tradițional Mărtisor 2023. Activitatea artistică ghidată de profesori, prin întreg programul său, a venit să aducă primăvara caldă, plină de speranțe și Pace. Toți elevii, de la mic la mare, au contribuit cu entuziasm și creativitate la eveniment într-o promovare a patrimoniului cultural, păstrarea și menținerea tradițiilor noastre deosebit de frumoase în calendarul generațiilor moderne. Mărtisorul a fost celebrat cum se cuvine, în straie naționale. Voia bună a fost adusă în gimnaziu de valsul primăverii, dansuri și melodii populare etc. Motivele tradiționale ale mărtisorului au fost îmbinate cu floricele, zâmbete și atmosferă primăvărată.

Grație eforturilor depuse la atelierul de creație a elevilor, în cadrul Festivalului a fost creată și o expoziție bogată de mărtisoare, lucrări în care fiecare copil a depus dragostea sa, dăruirea, creativitatea care vin să confirme că Mărtisorul va dăinui din generație în generație.

Eforturile depuse de corpul didactic al Gimnaziului Balasinești la organizarea și desfășurarea Festivalului tradițional Mărtisor au fost răsplătite cu siguranța că sădesc în copii mândria de țară, tradiții și valori deosebit de frumoase, și speranță într-un viitor mai bun.

Anna OCHIȘOR, învățătoare, Gimnaziul Balasinești, r. Edineț

mesajul de salut și de adeziune la acțiunea educațională - culturală a doamnei rector Alexandra BARBĂNEAGRĂ și a readus în actualitate profilul de scriitor și pedagog al lui Ion Creangă.

În intervențiile lor evocatoare, doamnele conferențiar doctor Olga BOZ (prodecanul facultății) și Svetlana DERMENJI (șefa Catedrei de limbă și comunicare) au descifrat coordonate axiologice imanente activității universitare, axate pe autenticitatea și creativitatea textelor CRENGIENE de referință pentru formarea cititorului avizat.

Festinel omagial a continuat cu magistrala conferință tematică a domnului Daniel CRISTEA-ENACHE de la Universitatea din București, invitat special în contextul mobilității academice.

Asistența - studenți, profesori și doctoranzi - a beneficiat de suport științific și metodic relevant în

aria de interes a receptării creației lui Ion Creangă în postmodernitate. Prin eclatantul său discurs, domnul profesor și critic literar CRISTEA-ENACHE a confirmat ipoteza că scriitorul omagiat azi este și clasic, și modern prin excelență. Publicul a rezonat adecvat cu liniile de forță ale ideii prezentate și și-a afirmat interesul pentru continuarea acestui format de discuții filologice esențiale.

În context, domnul Adrian GHICOV, doctor habilitat, conferențiar universitar, șeful Catedrei de limba și literatura română, l-a invitat pe Daniel CRISTEA-ENACHE să-și lanseze noua sa carte „Scriitorii din Basarabia” la UPSC și să facă parte din juriul Concursului Universitar „Moștenitorii lui Creangă”, ediția a II-a, 2023.

Nimic nu e mult când e vorba de chemarea harului!

Stagii plătite în sectorul public pentru tineri

Comisia parlamentară administrație publică și dezvoltare regională a examinat un proiect de lege, adoptarea căruia le va permite tinerilor de la 18 la 29 de ani să beneficieze de programe plătite de stagii în sectorul public, cu o remunerare de 13 500 de lei.

Astfel, în legislația națională urmează să fie introdus mecanismul de organizare și desfășurare a unor asemenea programe, în vederea facilitării tranziției de la sistemul de învățământ la piața muncii. După încheierea practicii, la propunerea autorității publice, în cadrul căreia stagiarii au activat, ei vor putea fi încadrați într-o funcție publică de execuție, fără instituirea unei perioade de probe și fără organizarea unui concurs.

Acești tineri își vor putea ocupa postul în următoarele condiții: să aibă realizat stagiul de practică complet de 720 de ore, să dețină studii superioare și să obțină calificativul „foarte bine” la evaluarea activității practice. Este de menționat că funcția publică de execuție va fi fără grad profesional, iar numirea se va realiza la propunerea autorității-gazdă.

Cor. UPP

Gabriela REPEȘCO: „Am ales să explorez în profunzime modalitățile de dezvoltare a gândirii independente a studenților, în contextul învățării transformative”

Deja mai bine de 15 ani consecutiv, Ministerul Educației și Cercetării organizează concursul pentru Bursa de excelență a Guvernului. Concursul este destinat studenților-doctoranzi capabili de performanțe înalte în domeniile cercetării și inovării, iar bursa este acordată pentru un an calendaristic și este finanțată din bugetul de stat. De sprijinul acestei burse a avut parte și Gabriela Repeșco, actualmente doctorandă la Școala Doctorală Științe ale Educației, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Gabriela merge cu pași siguri spre performanță, fără nici o pauză între licență, masterat și doctorat.

- De curând ai obținut Bursa de Excelență a Guvernului pe anul 2023. Ce înseamnă pentru tine acest fapt?

- Consider acest succes ca fiind un moment de onoare/prestigiu și satisfacție personală. Faptul că am obținut Bursa de Excelență a Guvernului reprezintă o formă de validare a performanțelor și a meritelor academice, reflectând o recunoaștere a muncii depuse și o apreciere a excelenței în domeniul ales. Mă mândresc că fac parte din categoria tinerilor cu performanțe în cercetare, susținuți de Guvernul Republicii Moldova, în vederea promovării excelenței științifice și academice.

- După părerea ta, care au fost punctele forte ale dosarului tău?

- Printre punctele forte ale dosarului depus au fost relevanța rezultatelor, buna structurare a argumentelor și dovezilor, reușita academică înaltă (promovată cu media 10,00); comunicările orale în cadrul conferințelor și simpoziunilor naționale și internaționale; articolele în reviste științifice naționale, categoria B; articolele în alte reviste (volume colective, culegeri) editate în străinătate; rezumatele publicate în culegerile de articole și teze ale comunicărilor prezentate în cadrul conferințelor științifice naționale, implicarea în proiecte de cercetare, rolul de moderator al atelierului din cadrul conferinței științifice a doctoranzilor etc.

- Cum a reacționat familia ta la această reușită?

- Este evident că familia mea s-a bucurat nespuse de mult, atunci când au aflat despre reușita mea. O parte din membrii familiei au fost plăcut surprinși de această veste. În toate etapele traseului meu profesional am beneficiat de susținerea și încurajarea constantă din partea familiei mele.

- Ce perspective îți oferă Bursa de excelență, având în vedere activitatea ta?

- Prin obținerea Bursei de Excelență a Guvernului se creează oportunități semnificative pentru dezvoltarea activității mele de cercetare, inclusiv posibilitatea de a obține un post de muncă în mediul academic sau în domeniul cercetării, ca urmare a aprecierii înalte de către experții din domeniu. În plus, bursa poate spori oportunitățile de colaborare și relațiile academice oferind, de asemenea, posibilitatea de a participa la mobilități academice internaționale. Aceasta furnizează finanțare suplimentară, creând contexte de achiziționare a materialelor și resurselor suplimentare pentru cercetare și participare

la conferințe, evenimente științifice relevante, ceea ce va spori constant abilitățile mele de învățare și cercetare în cadrul activității de studii la ciclul III.

- La îndemnul cui ai hotărât să continui studiile de doctorat? Soțul tău care, după cum știm, este doctor în științe fizico-matematice, a influențat în vreun fel alegerea ta? Care e rolul altor factori?

- La finalizarea studiilor de master, am decis să continui studiile la ciclul III - doctorat, luând în considerare influența semnificativă a soțului - Vadim Repeșco, doctor în științe fizico-matematice, conf. univ., precum și a conducătorului meu științific, Valentina Botnari, doctor în pedagogie, conferențiar universitar. Această decizie a fost fundamentată pe evaluarea pozitivă și încurajarea profe-

sorilor universitari, care au identificat potențial și determinare în activitățile mele personale, desfășurate la ciclul I și ciclul II.

- Ce impresii ai despre Alma Mater - UPSC, instituția în care activezi atât de productiv?

- Consider că Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău este o instituție de învățământ superior deosebită, care se bucură de o reputație excelentă atât în țară, cât și în străinătate. Universitatea este cunoscută pentru promovarea valorilor tradiționale și a responsabilității în educație, precum și pentru calitatea și performanța în cercetare. În opinia mea, această universitate este apreciată ca una prestigioasă printre instituțiile de învățământ din Republica Moldova și prezintă o alegere excelentă pentru studenții care își doresc o educație profesională de înaltă calitate și o carieră de succes în domeniul lor de interes.

- Tema proiectului de cercetare pentru care ai optat este „Dezvoltarea gândirii independente a studenților în

contextul învățării transformative? Mi se pare o temă destul de complexă. Ești interesată de gândirea autonomă?

- Conducătorul științific, dr. conf. univ. Valentina Botnari, a câștigat prin concurs proiectul de cercetare respectiv și eu am optat la admitere pentru această temă de cercetare, deoarece abordează o problemă de actualitate majoră, oferind feedback la solicitările pieței muncii, angajatorilor care solicită să angajeze persoane ce manifestă inițiativă, spirit critic și independență în gândire. În prezent, gândirea independentă este considerată de către savanții din societatea civilă din Europa și SUA ca fiind un tip de gândire valoric, iar acest concept începe să-și ia tot mai mult avânt și în spațiul românesc. De aceea, am considerat că este oportun să îmi concentrez cercetarea pe această problemă, în încercarea de a explora mai profund acest concept și de a identifica modalități de dezvoltare a gândirii independente a studenților în contextul învățării transformative în Republica Moldova.

- Rezultatele colaborării tale cu conducătorul științific, dna Valentina Botnari, sunt benefice. Cum se rasfrâng ele asupra dezvoltării tale profesionale?

- Aportul conducătorului științific în propria-mi activitate de cercetare este incontestabil. Doamna dr., conf.

univ. Valentina Botnari este un expert în domeniul Științe ale Educației, care înregistrează mereu rezultate științifice valorice, abordări inovative axate pe asigurarea progresului în deținerea competențelor de către studenți, dar și cadrele didactice formate. Colaborarea noastră se caracterizează printr-o comunicare deschisă și constructivă, care contribuie atât la dezvoltarea competențelor mele investigative, cât și la dezvoltarea personală. În plus, timp de doi ani am activat la catedra Psihopedagogie și Educație Preșcolară a Universității de Stat din Tiraspol, în funcție de asistent universitar, la cursurile pentru care doamna Valentina Botnari era desemnată titular, perioadă în care am beneficiat de vasta experiență a actualului conducător științific. Rezultatele colaborării sunt codificate în multiplele participări comune la conferințele naționale și internaționale, precum și publicații comune.

- Ești specialist în secția Atragere în carieră/carierea didactică din cadrul Centrului de Consiliere și Ghidare în Carieră „Edu Career” a UPS „Ion Creangă”. Realizând vizite de promovare a ofertelor educaționale, cu ce mesaje vii în fața liceenilor, absolvenților, pentru a-i atrage în domeniul educației?

- Pentru liceeni și absolvenți vin cu următoarele mesaje/sugestii:

*Alegerile tale pot influența viitorul generațiilor - ca viitor pedagog, poți contribui la formarea și dezvoltarea tinerilor de astăzi, care vor deveni adulți și lideri ai societății de mâine.

*Întâlnește oameni noi și construiește relații puternice - studiile într-un mediu educațional pot fi o oportunitate excelentă pentru a întâlni oameni noi, pentru a-ți face prieteni și pentru a construi relații durabile într-un cadru profesional.

*Dezvoltă-ți abilitățile de comunicare și leadership - educația te poate ajuta să-ți dezvolți abilitățile sociale și manageriale, care sunt esențiale în orice domeniu al vieții.

*Descoperă noi culturi și tradiții - prin studiul în domeniul educației, poți avea ocazia să descoperi valori noi și să-ți extinzi orizontul cultural.

*Investește în dezvoltarea personală și profesională - studiul în domeniul educației te poate ajuta să-ți dezvolți abilități și competențe esențiale în viața personală și profesională, cum ar fi gândirea independentă, gândirea critică, gândirea creativă, abilitățile de planificare și organizare etc.

*Viața de student poate fi una dintre cele mai frumoase perioade - studiul într-un mediu educațional poate fi o experiență frumoasă și memorabilă, care îți poate oferi ocazia de a-ți dezvolta interesele și pasiunile, precum și de a crea amintiri și de a forma prietenii pentru întreaga viață.

*Planifică-ți cariera în dependență de aptitudinile tale și de solicitările pieței muncii.

*Alege să faci studii de calitate la Universitate cu Personalitate!

- Care sunt planurile tale pentru viitor după obținerea titlului de doctor în Științe ale Educației?

- În prezent nu îmi proiectez perspective foarte îndepărtate, deoarece obținerea titlului științific reprezintă o performanță deloc ușoară. Ulterior voi reexamina perspectivele de dezvoltare profesională. Mi-aș vedea viitorul în mediul academic, întrucât am intenția de a disemina și implementa în practica școlii superioare rezultatele științifice obținute în cadrul recente cercetări - tezei de doctorat.

- Ce mesaje ai pentru doctoranzii din domeniul îndrăgit de tine - Științe ale Educației?

- Adresez doctoranzilor din domeniul Științe ale Educației următorul mesaj: Cred că cel mai important lucru este să vă urmați pasiunea și să aveți o dorință puternică de a găsi soluții inovative și originale pentru problemele existente în domeniul de cercetare ales. Le sugerez să se preocupe, în mod special, de abordările interdisciplinare și colaborarea cu alți cercetători din domeniile conexe, pentru a deține perspective de abordare mai largi și soluții mai eficiente. De asemenea, este valoric să fie deschisi la explorarea unor idei neconvenționale și să se lase inspirați de noile descoperiri și tehnologii inovative. Să fie perseverenți și să nu renunțe la căutarea soluțiilor pertinente pentru problemele existente, fiind siguri că feedback-ul nu va întârzia să apară.

- Odată cu sosirea primăverii, ce mesaj de felicitare ai pentru comunitatea pedagogică de la UPSC?

- Cu deosebită considerație, doresc să transmit comunității academice și profesorilor mei dragi cele mai sincere urări de primăvară. În această perioadă, plină de energie și prosepțime, îmi doresc ca toți să aveți parte de realizări remarcabile, să fiți inspirați mereu, să vă bucurați de zilele însorite și de emoții pozitive, să vă automotivați în mod constant și să aveți dorința continuă de a atinge mereu noi culmi în cariera Dumneavoastră.

A intervievat
Silvia ȚURCAN

Povestea viselor realizate: Rudolf Steiner – fondatorul pedagogiei Waldorf

A fost odată ca niciodată, că dacă nu era nu se povestea. A fost odată un băiețel, care se născuse aproape de miezul nopții, spre sfârșitul iernii, la o margine de împărăție. Când a fost botezat, preotul bătrân, care nu prea auzea bine, a scris în registrul de nașteri data de 27 februarie 1861, iar în loc de numele Rudolf Iosef Lorenz, cum au spus părinții, a scris în latină: **Adolfus Iosefus Laurentius Steiner.**

Liviu DASCĂL,
învățător-diriginte Waldorf,
profesor de geografie, cofondator
al IPLT Waldorf, Chișinău

Disciplina dură, autoritarismul pedagogilor, geanta grea plină cu manuale, caiete, rechizite etc., pe care trebuia s-o ducă zilnic mai mulți kilometri, l-au dus la gândul pe care-l mai au și astăzi mulți dintre copii: de a crea o școală liberă, în care elevii să învețe cu bucurie, din propria dorință, fără note și examene, fără frică și fără pedepse, cu pedagogii liberi, buni la suflet și înțelegători, care-și iubesc și își cunosc copiii, care știu și pot să acționeze corect pentru a pune în valoare potențialul fiecărui elev. Tot atunci s-a născut și al doilea vis: să devină pedagog de matematică și desen liniar.

angajat în calitate de pedagog privat în familia unor oameni bogați, unde a lucrat timp de 6 ani. Cel mai mult l-a ajutat pe un copil bolnav de hidrocefalie care, datorită metodelor sale, s-a însănătoșit și i-a ajuns ca nivel de pregătire pe colegii săi de clasă.

Doctoratul în filosofie și știința spirituală

După absolvirea studiilor superioare în domeniul științelor exacte, la 30 de ani devine doctor în filosofie. Cu alte cuvinte, ca și orice erou din poveste, el a încălecat calul său pe care îl chema „filosofia” și s-a înarmat cu sabia gândului și a cuvântului. Lucrează câțiva ani în funcția de redactor-publicist, apoi este profesor la o universitate serală pentru muncitori, obținând o nouă experiență pedagogică.

Cercetările și observațiile proprii îl ajută să-și formuleze propria concepție despre lume și despre om bazată nu doar pe cunoștințe științifice obișnuite, ci și pe studii și revelații din știința spirituală pe care a numit-o antroposofie (înțelepciunea despre om).

aceste idei-semințe să se coacă și să prindă rădăcini. Abia după încheierea Primului Război Mondial, când și-a adunat o echipă puternică, în sud-vestul Germaniei, la Stuttgart, primul vis începe să se realizeze. Acolo este înființată prima școală liberă bazată pe principii noi, numită Waldorf, după numele unei fabrici, directorul căreia a susținut financiar crearea ei, pentru copiii angajaților.

Dar pentru a putea inaugura la 7 septembrie 1919 această școală, eroul nostru a trebuit, ca orice erou din poveste, să înfrunte un balaur fioros cu trei capete, care se ascundea într-o cetate cu trei ziduri. Primul zid se numea „al birocrației”, adică al lucrătorilor din birourile de stat, care nu-și puteau închipui cum o școală ar putea lucra liber, fără controlul permanent și fără indicațiile lor. Al doilea zid se numea „al pedagogilor”, adică al mentalității învechite a lucrătorilor din școli, care nu-și puteau închipui disciplina elevilor fără pedepse. Al treilea zid se numea „al părinților”, adică al mentalității părinților, care nu-și închipuiau cum au să învețe copiii lor fără note. A fost nevoie de o luptă crâncenă și îndelungată până când „armata” condusă de eroul nostru a obținut victorie.

Castelul (Goetheanum)

Povestea nu s-a încheiat aici. Ca orice erou din poveste, faimosul Rudolf a avut o mulțime de dușmani. Unii îl criticau dur, alții îl declarau nebun. Unii au încercat chiar s-l omoare (să-l împuște, să-l otrăvească). Dar el a rezistat tuturor acestor atacuri. Atunci vrăjmașii s-au gândit: ce să facă ca să-l distrugă? Și au născocit o metodă la fel de perfidă ca și omorul: să-i dea foc castelului său. Castelul de poveste, la care a muncit vreo 7 ani cu mii de adepți veniți din multe țări, era construit din lemn, pe un vârf de deal, într-o regiune muntoasă și se numea Goetheanum (în cinstea marelui poet și savant german J. W. Goethe, operei căruia i-a consacrat circa 15 ani din tinerețe).

Castelului i s-a dat foc în seara de revelion. Toată noaptea flăcările au luminat împrejurimile, iar Rudolf și prietenii săi, după ce au încercat să stingă focul, s-au convins că nu pot face nimic. A ars totul, cu excepția unei sculpturi masive „Reprezentantul omenirii” (Iisus Hristos), la care a lucrat cu dalta și ciocanul, ca un sculptor adevărat, timp de câțiva ani. După incendiu eroul nostru a început să se simtă tot mai rău și în toamnă, peste un an și jumătate, a căzut la pat. Chiar și în aceste condiții grele el continua să lucreze scriind cărți, articole, elaborând schițele unui nou castel-templu, numit „al doilea Goetheanum”, care a fost construit din beton după decesul său (30.03.1925). Astăzi acolo activează o nouă Universitate creată de eroul nostru pentru studenții instituției „Școala Liberă Superioară pentru Știința Superioară”.

Astfel, visul lui Rudolf Steiner, devenit un veritabil maestru al omenirii prin știința spirituală pe care a fondat-o, continuă să se afirme în lume, datorită unui număr tot mai mare de părinți, pedagogi, copii și țări, în care s-a conștientizat necesitatea libertății în educație pentru secolul XXI.

Copilăria

Copilăria și-a petrecut-o în mai multe localități, deoarece tatăl său, funcționar la căile ferate (în Austro-Ungaria), era mutat cu serviciul dintr-un loc în altul. Mai mult singur, micul Rudolf privea zile în șir trenurile, care treceau prin apropiere, numărând vagoanele, ascultând bătăile ritmice ale roților de fier, iar când nu treceau trenurile – mergea pe șine, ținându-și echilibrul. A învățat în mai multe școli și a avut parte de mai mulți învățători și profesori, precum și de trei colective diferite de colegi. Dar atmosfera care domnea acolo era peste tot cam aceeași: toceală, goana după note mai mari, frica de examene, de pedepse, cerințe exagerate.

Pedagogia curativă ca talent înnăscut

De mic copil eroul nostru a remarcat că este dotat cu capacități deosebite: el deseori vedea cu o claritate de netăgăduit lucruri pe care alți oameni nu le vedeau (de exemplu: undine, silfide, spiriduși, îngeri...). Dezvoltându-și prin diferite exerciții aceste capacități el a învățat să contemple nu numai prezentul, ci și trecutul, și viitorul.

Fiind elev, îi plăcea să-și ajute colegii la învățătură, chiar și în clasele mari. Prima sa experiență pedagogică a obținut-o în copilărie când îl ajuta la studii pe fratele său mai mic, care nu auzea și nici nu putea vorbi. Mai târziu, fiind student în capitală, s-a

La începutul secolului XX, el prezentă mai multe conferințe publice consacrate învățământului, în baza cărora publică lucrarea „Educația copilului din punctul de vedere al științei spirituale”, în care își formulează clar ideile sale despre educație. Au trebuit să treacă încă 12 ani ca

Astăzi visul lui Rudolf Steiner, prin multă muncă, abnegație, eforturi și lupte necontenite, a devenit realitate în circa 80 de țări ale lumii, unde activează peste 3200 de școli și grădinițe Waldorf, sute de centre de formare a pedagogilor, sute de școli și grădinițe de pedagogie curativă pentru copii cu deficiențe.

Seminar științific în memoria academicianului Mitrofan CIOBAN

Seminarul științific „Ecuții Diferențiale și Algebre” a fost fondat în 2002 de Universitatea de Stat din Tiraspol (azi - Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău) și Institutul de Matematică și Informatică al AȘM (azi - în cadrul Universității de Stat din Moldova) și este consacrat memoriei marelui matematician și pedagog, academicianul Mitrofan CIOBAN (5 ianuarie 1942 – 2 februarie 2021), fost membru activ al acestui seminar.

Seminarul activează cu regularitate, timp de 21 de ani, și își are ședințele în ultima zi de marți a fiecărei luni a anului de învățământ

universitar. La ședința din acest an a seminarului au participat, cu comunicări științifice și prezentări despre personalitatea academician-

ului Mitrofan CIOBAN, membrii seminarului care, astăzi, activează la IMI, UPSC, USM, UTM, precum și un număr impunător de alte cadre didactice, cercetători ai instituțiilor menționate, studenți și masteranzi.

S-a menționat că preocupările științifice ale academicianului Mitrofan Cioban au fost axate pe următoarele direcții ale matematicii contemporane: Topologia, Alge-

bra topologică, Teoria descriptivă a mulțimilor, Analiza funcțională, Teoria optimizării topologice, Teoria măsurii etc.

Academicianul Mitrofan CIOBAN a fondat direcția științifică „Teoria funcțiilor multivoce și aplicațiile lor”, obținând rezultate importante referitoare la existența selecțiilor măsurabile. A propus o metodă nouă de construcție a selecțiilor, cunoscută azi ca „procedura de selecție Cioban”. A rezolvat o serie de probleme formulate în ultimii 100 de ani de matematicieni celebri.

A activat în cadrul Universității de Stat din Tiraspol, parcurgând calea de la lector superior, conferențiar universitar, profesor universitar și șef al catedrei

Geometrie și metodică matematicii (1976–1983), șef al catedrei Algebră, geometrie și topologie (2009–2021), prorector pentru cercetare (1983–2002), rector (2002–2009). Mai mult de 20 de ani a fost președinte al Societății de Matematică din Republica Moldova.

Pentru rezultate remarcabile obținute întru dezvoltarea științei autohtone, academicianul Mitrofan CIOBAN a fost distins cu Ordinul „Gloria Muncii”, Ordinul de Onoare, Ordinul Republicii, precum și cu prestigioase distincții academice: medalia „Dimitrie Cantemir” și medalia „Nicolae Milescu Spătaru”.

Lapbook-ul – o metodă inovativă în formarea competențelor la limba și literatura română

În contextul evoluției științelor educaționale, se tinde spre o abordare mai complexă a procesului de predare-învățare-evaluare. Schimbările survenite în noul curriculum disciplinar la limba și literatura română au apărut din „necesitatea de adaptare a acestuia la așteptările societății, la nevoile elevilor, la tradițiile școlii naționale”.

Lucia BUZUT,
profesoară de limba
și literatura română,
grad didactic superior,
LT „B. P. Hasdeu”, mun. Bălți

Întrucât trăim într-o lume a globalizării, curriculumul modernizat urmărește formarea competențelor transversale și specifice disciplinei Limba și literatura română, prin dimensiunile pluri-/inter-/transdisciplinare, care vor contribui la integrarea elevului în societatea modernă. Academicianul Basarab Nicolescu, teoreticianul transdisciplinarității, susține că „interdisciplinaritatea multiplică granițele disciplinare, pe când transdisciplinaritatea le transgresează; finalitatea interdisciplinarității și pluridisciplinarității este întotdeauna cunoașterea disciplinară, finalitatea transdisciplinarității este înțelegerea lumii prezente”.

Una dintre competențele specifice disciplinei este „Lectura și interpretarea textelor literare și nonliterare, prin diverse strategii, demonstrând spirit de observație și atitudine creativă.” Numeroase metode și tehnici vin în sprijinul cadrelor didactice pentru dezvoltarea acestei competențe. Metodele inovative de învățare sunt utilizate la scară largă, acestea fiind niște instrumente didactice care asigură interacțiunea abilităților și cunoștințelor dobândite la diverse discipline școlare, astfel aplicând dimensiunile inter-/transdisciplinare.

Una dintre metodele ce se bucură de popularitate în rândurile elevilor de gimnaziu este *Lapbooking-ul*. Produsul final este *lapbook-ul*, care nu este altceva decât un organizator de informații și idei și poate fi utilizat la orice disciplină școlară. Tradus literal, *lapbook-ul* este o „carte pentru genunchi”, o carte animată, o mapă tematică interactivă cu multiple buzunare, imagini, desene, ferestre și minicărțile pliabile, cu foite detașabile unde se stochează informația. De asemenea, se pot include jocuri, ghicitori, curiozități etc. la un subiect propus. Copertile *lapbook-ului* se pot face din carton colorat sau coli de hârtie format A3. Elevii au libertatea de a alege formatul dorit, culorile, modul de aranjare a elementelor. Mapa respectivă se confecționează fie la școală cu ghidarea profesorului, fie acasă cu ajutorul părinților.

Avantajul metodei e că elevii se implică în activități de cercetare, învață să grupeze informația acumulată, își dezvoltă creativitatea și gustul estetic în mod ludic. Datorită diversității formelor de organizare,

lapbook-ul nu e plictisitor, elevii cu plăcere se implică: decupează, lipesc, pliază, desenează. Diferența dintre un portofoliu clasic și *lapbook* este că, pe lângă faptul că se folosesc multe instrumente de lucru, e distractiv și dezvoltă abilități organizatorice la copii, permite o abordare inter- și transdisciplinară a subiectului propus.

La lecțiile de limba și literatura română această metodă este foarte potrivită în cadrul atelierelor de lectură și discuție. Curriculumul modernizat recomandă realizarea atelierelor în cadrul fiecărei unități de învățare, precum și a proiectelor individuale sau de grup, prin urmare ne putem programa elaborarea *lapbook-ului* pe o durată mai îndelungată de timp. Am aplicat cu succes metoda *lapbooking-ului* la clasele de gimnaziu.

La clasa a 5-a, chiar la prima unitate de învățare, este inclus în manual un fragment din „Povestea fără sfârșit” de Michael Ende. Mi-am propus să utilizez textul dat în cadrul atelierelor de lectură, discuție și scriere pe parcursul semestrului întreg. Elevii au avut de citit textul și de realizat anumite sarcini, rezultatele fiind incluse în *lapbook*. În fiecare săptămână elevii au citit câte 3 capitole din lucrare și au făcut fișe de lectură. În elaborarea produsului am respectat câteva etape:

- stabilirea subiectului *lapbook-ului*: „Povestea fără sfârșit” de M. Ende;
- etapa de documentare și planificare a activității: lectura a câte 3 capitole pe săptămână și elaborarea fișelor de lectură;
- stocarea materialelor; redactarea machetelor; discutarea propunerilor;
- au identificat în text calitative substantivului „carte”;
- au selectat informația despre autor;

- realizarea sarcinilor;
- au desenat coperta cărții poemite în text;
- au elaborat galeria personajelor;
- au cartografiat spațiul lucrării;
- au realizat portretele literare ale personajelor preferate (profilul personajului);
- au desenat personajele preferate;
- prezentarea produsului finit;

Criterii de evaluare a produsului:

1. corespunderea temei L012345;
2. corectitudinea factologică L012345;
3. corectitudinea gramaticală L012345;
4. organizarea informației L012345;
5. calitatea cartografierii L012345;
6. diversitatea materialelor utilizate L012345;
7. originalitatea produsului L012345.

Elevii s-au implicat activ și cu entuziasm, fiecare realizând propriul său produs. E de menționat atmosfera de lucru plăcută și productivă, dând dovadă de colegialitate, ajutor reciproc, creativitate în organizarea informației în minicărțile/ buzunare/ ferestre etc.

În timpul activității s-a urmărit aplicarea elementelor interdisciplinare: interdependența dintre literatură și geografie/ educație tehnologică/educație plastică/ științe/ limbă străină.

La clasa a 8-a am aplicat aceeași metodă pentru studierea romanului „Cititorul din peștera” de Rui Zink, un roman modern care relevă importanța lecturii pentru formarea cititorului cult. În timpul atelierelor elevii au lecturat textul și au selectat informațiile solicitate. În aparență fiind un roman de călătorie, textul se lasă desco-

perit pe parcursul studiului. Lectura aprofundată, revenirea la fragmente a permis elevilor să pătrundă în misterele țesăturii narative și să descopere mesajul acesteia.

Urmărind pașii firești în elaborarea *lapbook-ului*, elevii au realizat următoarele sarcini:

- elaborarea fișei bibliografice a scriitorului;
- identificarea și explicarea cuvintelor din câmpul semantic al marinăriei;
- selectarea calificativelor date personajului-narator pe parcursul evoluției acestuia;
- elaborarea listei cu titlurile operelor literare citate în text;
- elaborarea cartoteicii personajelor (cu elemente de descriere);
- cartografierea spațiului în care călătorește personajul-narator;
- selectarea citatelor despre carte și lectură;
- realizarea paginilor de jurnal după fiecare capitol lecturat;
- prezentarea produsului final.

Lapbook-ul a devenit produsul unic al activităților din cadrul atelierelor de lectură / discuție / scriere pe parcursul semestrului I. Acesta este păstrat în portofoliul personal al elevului și poate fi accesat ori de câte ori elevul are nevoie de informația inserată.

Metoda se bucură de succes în rândurile elevilor, întrucât aceștia și-au format abilitatea de a selecta și grupa informația, de a formula concluzii pertinente referitoare la mesajul textului, tipologia personajelor, evoluția personajului principal (de la *găinar la scriitor*). Prin urmare, elevii au perceput romanul ca o rețetă a devenirii, o călătorie spre sine. Astfel, *lapbook-ul* transcende prin toate dimensiunile educaționale pluri-/inter-/transdisciplinare, oferind posibilități multiple de interpretare semiotică a textului postmodernist.

Utilizarea echipamentelor digitale din dotarea „Clasei Viitorului” În procesul de cercetare și investigare la lecțiile de fizică

Digitalizarea - inovația cea mai spectaculoasă a umanității - realizează o transformare profundă a economiei, a societății și a obișnuințelor noastre. Transformarea digitală este o realitate pentru toate mediile și vine cu o serie de transformări în toate domeniile, inclusiv în cel educațional.

Laboratoarele de fizică, chimie, biologie, începând cu anul 2017, datorită implementării Proiectului „Clasa Viitorului”, proiect de transformare digitală a educației, implementat în instituțiile educaționale din Moldova, au început să fie dotate cu echipamente digitale. În cadrul acestui proiect, 42 de școli au fost dotate cu echipamente digitale (altele douăzeci urmează să fie dotate în continuare). Utilizarea echipamentelor din dotarea „Clasei Viitorului” este o oportunitate pentru modernizarea lecțiilor de științe, permit investigarea și cercetarea fenomenelor și legităților în timp real, prin utilizarea echipamentelor digitale.

În continuare voi descrie importanța utilizării a două dintre aceste echipamente care înlocuiesc utilaje de sute de mii de lei din laboratorul de fizică: Pocket Lab și Circuits Snap.

Pocket Lab sau Laboratorul de buzunar are dimensiunea de 38x38x15 mm. Este un senzor wireless ce permite conectarea prin Bluetooth 4.0 la telefonul mobil, tabletă sau laptop, prevăzut pentru investigarea lumii înconjurătoare. Este compatibil cu IOS; Android, Chrome OS, Windows 10, Linux și Mac OS. Pot fi înregistrate până la trei date concomitent în timp real, analizate în Pocket Lab Notebook. Baterii reincărcabile cu polimer de litiu cu 20 ore de funcționare per încărcare. Este rezistent la cădere, la apă.

La baza construcției Pocket Lab-ului stau 8 senzori care permit: măsurarea accelerației, poziției și vitezei corpului, vitezei unghiulare, temperaturii, presiunii, determinarea punctului de rouă, coeficientului de căldură, intensitatea luminoasă și câmpul magnetic.

Reieșind din posibilitățile Pocket Lab-ului, acesta poate fi utilizat la efectuarea următoarelor cercetări/investigații:

În tabel sunt enumerate numai unele cercetări/investigații la care poate fi folosit PocketLab-ul, dar în parteneriat cu alte echipamente digitale pot fi efectuate multe altele, mai ales la realizarea proiectelor STEAM.

Nr crt.	Denumirea investigațiilor
Clasa a VI-a	
1	Măsurarea temperaturii unui corp
2	Măsurarea câmpului magnetic al magnetului
Clasa a VII-a	
1	Determinarea vitezei medii a unui mobil
2	Studiul dependenței presiunii hidrostatice de natura lichidului și de adâncime
3	Măsurarea presiunii atmosferice
Clasa a VIII-a	
1	Determinarea perioadei și frecvenței unui pendul gravitațional
2	Măsurarea temperaturii la echilibrul termic
3	Transmiterea căldurii prin convecție și radiație
4	Studiul câmpului magnetic al unui conductor parcurs de curent, al unei spire, bobine
Clasa a X-a	
1	Studiul mișcării rectilinii uniforme
2	Verificarea experimentală a uneia dintre formulele caracteristice mișcării uniforme variate a unui corp
3	De la „frecvența de pedalare” la viteza de mișcare a bicicletei
4	Verificarea principiului fundamental al dinamicii
5	Studiul mișcării sub acțiunea mai multor forțe
6	Dependența distanței de frânare de starea suprafeței carosabilului
7	Studiul variației impulsului la ciocnirea elastică/plastică a corpurilor
8	Măsurarea accelerației căderii libere a corpurilor
9	Studiul mișcării oscilatorii
10	Oscilațiile amortizate
11	Studiul mișcării gravitaționale/accelerației căderii libere
Clasa a XI-a	
1	Studiul transformării izoterme
2	Studiul transformării izobare
3	Studiul transformării izocore
4	Studiul ecuației de stare a gazului ideal
5	Măsurarea umidității aerului
6	Determinarea punctului de rouă
Clasa a XII-a	
1	Măsurarea inducției câmpului magnetic
2	Verificarea legii a doua a lui Kepler

La un singur Pocket Lab se pot conecta mai mulți elevi odată, măsurările se înregistrează instant și pot fi analizate datele individual de fiecare elev. Datele măsurărilor pot fi salvate în fișe de calcul și expediate clasei de elevi. Instrumentul digital poate fi atașat practic la orice, este comod pentru efectuarea măsurărilor atât în sala de clasă, cât și în afara ei.

Snap Circuits este un kit care include 65 de piese care permit efectuarea a peste 500 de circuite electrice, de la cele mai simple la circuite compuse, cum ar fi: ventilator cu două viteze, comutator activat de sunet, sonerie muzicală, alarmă de apă, radio AM și FM și multe altele.

Blocurile electronice sunt montate pe piese din plastic și pot fi utilizate pentru montarea difuzorilor circuite interesante și educaționale. Fiecare kit Snap Circuits vine cu manuale colorate și piese cu coduri de culoare care fac construirea circuitului mai ușoară. Manualele au multe proiecte de circuite care includ:

- întreaga gamă a experimentelor din curriculum, pentru clasele a VI-a, a VIII-a, a XI-a, a XII-a;
- un obiectiv educațional, instrucțiuni de asamblare pas cu pas și o descriere a ceea ce ar trebui să facă circuitul asamblat.

Nu sunt necesare unelte pentru asamblarea circuitelor. Sursa de alimentare pentru circuite sunt bateriile AA. În circuit pot fi conectate de la 2 până la 8 baterii. Pe lângă experimentele propuse în manuale, pot fi efectuate și ale circuite în funcție de scopul propus și creativitatea elevilor. Utilizarea echipamentelor digitale face ca lecțiile să fie mai interactive, mai atractive, elevii au mai mult timp pentru analiza rezultatelor, formularea concluziilor. Iar cel mai principal este că utilizarea echipamentelor digitale îl conduce pe elev în lumea lui cea digitală.

Investigația cu ajutorul echipamentelor digitale este oportunitate pentru modernizarea lecțiilor de fizică, dar și a celor de matematică, chimie, biologie, geografie. Echipamentele digitale vin să modernizeze procesul de predare, învățare, cercetare și investigare, să motiveze elevul pentru învățare, de dezvoltare competența de cercetare/investigare, să stimuleze creativitatea, gândirea critică, să dezvolte competențele digitale ale elevilor.

Zinaida URȚU,
profesoară de fizică și astronomie,
grad didactic I,
Liceul Teoretic Măgdecești, raionul Criuleni

